

~ NYHETSBRÄV ~

För Poul Bjerre Sällskapets medlemmar • Nr 3 år 2018

Celloklanger i Gunhilds salong

Före årsmötet i maj gästades Sällskapet av två cellister, *Lovisa Engdahl Nilsson*, cellopedagog och *Åsa Strid*, Kungl. Filharmonin, spelkamrater sedan Kommunala musikskolan i Karlstad.

Musikresan tog oss genom epokerna från 1500-talskompositören Gabrielli till Bela Bartoks 1900-tal, med flera sköna anhalter, de Fesch, Boimortier - kanske blev Jean-Baptiste Barrière favoriten? Där förekom också Dotzaur, mest känd för komponerande av avancerade studiestycken, där musikerna fick visa sin bredd av såväl olika stråkarter som vad vänsterhandens fingrar kan åstadkomma. Här ackompanjerades melodin av ett pärlband av snabba toner. Samspelet dem emellan var precist, tonbildningen utsökt i de sångbara partierna.

Framförandets andra del handlade om hur det går till att lära sig spela cello, där Lovisa visade med Åsas hjälp som låtsad elev, några olika moment. Beskrevs även hur musikalisk bakgrund, erfarenhet av musikens grundkomponenter som rytm, tonhöjd, m.m. påverkar inlärningstakten. Här kommer El Sistema in, utvecklad i resurssvaga områden i Sydamerika, som metod användbar även i vårt land där elever inte haft chans att höra musik, eller fått sjunga. Lovisa arbetar till dels med denna metod. Även Kungl Filharmonikerna ger stöd till denna form av arbete i Södertälje.

Kanske var vi alla en aning förundrade över den stämning musiken försatte oss i. Och musikerna tackades med hängivna applåder, och som seden är på Vårstavi, med träd planterade i Viskogen. /*Sören Strid*

Årsmötet återvalde *Anita Widén* som ordförande. Ledamöterna *Lennart Furenhed* och *Sören Strid* kvarstår och suppleanterna *Rolf Kenmo* och *Jan Olofsson* valdes åter, förstärkta med en tredje suppleant, *Marie Wängberg*.

Trädgårdsvandring med perspektiv på Bjerre

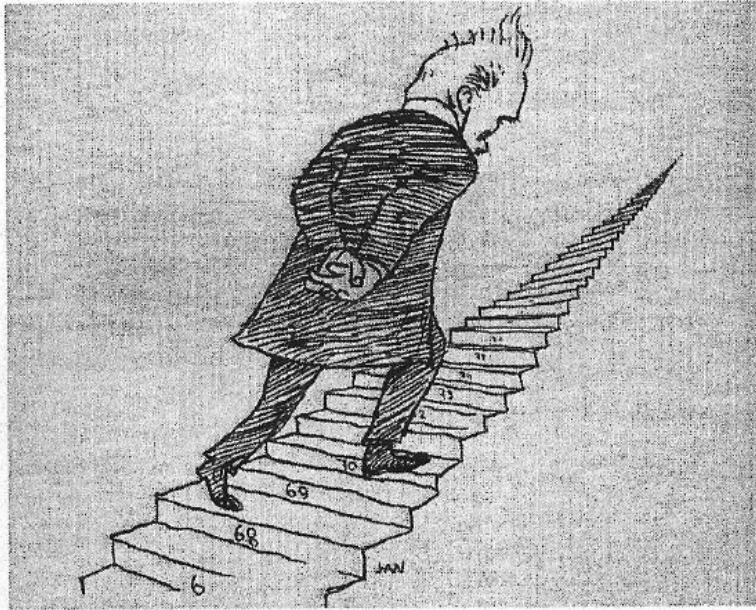
En grupp intresserade åhörare betraktar dammen i den sk stenträdgården vid Vårstavi. Trädgårdsarkitekt och -historiker *Åsa Wilke* ledde en guddad tur efter sitt föredrag om trädgårdens historia med välvalda citat ut Poul Bjerres minnesbok *Räfst och rättarting*. I september redovisar Åsa Wilke sin vårdplan för anläggningen för markägaren Botkyrka kommun, som har beställt arbetet. En viktig källa för framtida insatser är *Barbro Graméns* uppsats om den tidstypiska trädgården och den omgivande parken. Grödinge hembygdsförening stod för inbjudan till visningen, som ägde rum söndag 3 juni.

Kulturell olikhet ska mötas med förståelse

Sofie Bäärnhielm, psykiater, beskriver i sin bok *Transkulturell psykiatri* (N&K 2014) hur personer i vården kan närma sig erfarenheter och synsätt bland patienter med vitt skilda bakgrunder, inte minst kulturella skillnader, i synen på psykisk ohälsa. På Vårstavi i april beskrev hon kommunikationens betydelse för att förstå och behandla ångest, depression och posttraumatiskt stressyndrom. Som enhetschef vid Stockholms läns landstings kunskapscentrum för transkulturell psykiatri kommer hennes kliniska erfarenhet väl till pass i utbildning och i vårdmöten med flyktingar och asylsökande. Hennes kunskaper har tidigare utnyttjats i arbetet med den internationella psykiatriska diagnosmanualen.

Poul Bjerre i ålderstrappan och i historien

Bland konstnären Jan Brazdas humoristiska teckningar av Poul Bjerre inför 70-årsdagen finns denna bild av den grubblande tänkande själsläkaren på väg in i evigheten. Jan Brazda var son till Amelie Posse i det andra äktenskapet.

I Ulla Sjöströms text "Ur kommunikationen mellan Stiftelsen Vårstavi och Länsstyrelsen" hittar jag detta citat av Poul Bjerre som Ulla S hämtat i en av dagböckerna 1955-57: *När jag överblickar allt från värdesynpunkt blir en enda sak kvar: det goda man gjort andra. Ingen lär förneka att jag genom min praktik gagnat många och ej heller att mina böcker haft liknande betydelse. Skall detta i någon mån fortsätta efter min död? Kanske intresset för mig försvinner så helt som om jag aldrig funnits.*

Sommarens läsning av *Psykoterapins pionjärer* (Proprius 2009) av Suzanne Gieser visar att i en historisk kontext är Poul Bjerre väl värd att bli ihågkommen. Som fil.dr. i idé- och lärdoms historia har Gieser fördjupat sig i de svenska och nordiska föregångsgestalterna inom psykoterapi och psykoanalys. Inte minst betonar hon Poul Bjerres trägna arbete för att höja psykoterapins status inom läkarvetenskapen och få till stånd utbildning på området.

I det nätverk av kontakter mellan olika generationer av psykoterapeuter, analytiker och psykiater, som Gieser målar upp, placerar hon Bjerre som en portalgestalt nationellt och internationellt. Hon belyser även kvinnorna som banade väg och nämner Emilia Fogelklou, Alfild Tamm, Hanna Bratt och Lis Asklund m fl. samt tillkomsten av Erikastiftelsen och S:t Lukasstiftelsen.

Att så få idag känner till Poul Bjerre är därför anmärkningsvärt. Stiftelsen Vårstavi och Poul Bjerre Sällskapet har nu siktet inställt på ett heldagsseminarium våren 2019 med arbetsrubrik "Psykoterapin i Sverige – igår, idag och i morgon" för att öka den historiska kunskapen och peka på de bidrag till psykoterapiforskningen som Poul Bjerre-stipendiet på senare år möjliggjort.

Bjerreböcker och skrifter kan köpas via nätet

Sällskapet's böcker säljs på Vårstavi och via www.bokborsen.se. I sökrutan skriver du 'bjerresällskapet'. Carsten Cedegard bistår gärna antingen per e-post ccedegard@yahoo.se eller per mobil 070 076 63 35.

Uppskattade sommarvisningar

Intresset för att uppleva Gunhild och Poul Bjerres hem är stort, både vid sommarens öppna visningar och vid förhandsbokade gruppvisningar. Den unika bostadsmiljön med föremål av stort kulturhistoriskt intresse väcker förtjusning och engagemang. Många har under sommaren oroat sig för att fastigheten ska säljas till privatpersoner och att kulturmiljön därigenom ska splittras. Mejla anita.widen@gmail.com eller ring 070 117 115 4 gällande förfrågningar om privata gruppvisningar för minst 10 deltagare.

Välkommen till höstens program!

♥ Lördag 22 september 2018 kl.13.30

Jag kan inte annat än följa ordens tyngd

Tumbaförfattaren *Lilian O. Montmar* berättar om bakgrunden till sina böcker. Hon skriver om historiska skeenden, ofta om bortglömda kvinnor och deras insatser. *De värnlösa* är en dokumentär vitbok och ett outhärligt historiskt vittnesmål om barn som utsattes för illgärningar och medicinska experiment på uppfostringsanstalten Spiegelgrund i Österrike.

♥ Onsdag 26 september från kl. 11 Trädgårdsdag

Vi arbetar med gården och parken efter kraft och förmåga. Inställt vid regn.

♥ Lördag 27 oktober kl.13.30 /OBS nytt datum!

Hopp, trygghet och tillit; kan det vara till hjälp för personer med allvarliga psykiska problem? Och hur kan de utvecklas?

Psykolog, författare och forskare *Alain Topor* har följt skiftningarna inom psykiatrin och har forskat om återhämtningsprocesser för personer med allvarliga psykiska problem. Hans perspektiv från de gångna årtiondena belyser verkligheten idag där mångfalden av diagnoser kanske skymmer sikten.

♥ Lördag 1 december kl. 13.30 Adventsfirande

Sagor som läkedom och tröst

Lena Larsson, leg. psykolog och terapeut, arbetar bland annat med sagor. I våras gav hon ut boken *Sagor ur havets vågor* där hon uppmuntrar till samtal om sagor, som ju mestadels handlar om de existentiella frågor och utmaningar människan står inför. Musikslag och adventskaffe.

Vårstavi, Nynäsvägen 4 i Vårsta ligger till vänster, ca 200 m från rondellen i Vårsta Centrum. Från Tumba C reser man med buss 716 i riktning Bremora, hållplats Vårsta. Har du frågor ring Anita Widén 070/1171154 eller mejla anita.widen@gmail.com. Ingen föranmälan. Entré 100 kr inkl. kaffe eller 80 kr för medlemmar. Parkering ner till höger omedelbart efter rondellen.